

Prawo państwa członkowskiego - Hiszpania

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej [es](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

Ta strona dostarcza informacji na temat hiszpańskiego systemu prawnego, a także ogólnej wizji dotyczącej hiszpańskiego ustawodawstwa.

Źródła ustawodawstwa hiszpańskiego

Źródła ustawodawstwa hiszpańskiego definiuje art. 1 Kodeksu Cywilnego:

1. Źródłami hiszpańskiego porządku prawnego są przepisy prawne, zwyczaje oraz ogólne zasady prawa.
2. Nie będą obowiązywały rozporządzenia, które będą sprzeczne z innymi, o wyższej randze.
3. Zwyczaj będzie obowiązywać tylko w przypadku braku ustawy, którą można by zastosować, pod warunkiem, że nie będzie on sprzeczny z moralnością lub porządkiem publicznym, i że będzie potwierdzony.
4. Praktyki prawne, które nie byłyby czysto interpretacyjne w stosunku do oświadczenia woli, będą rozpatrywane jak zwyczaj.
5. Ogólne zasady prawa będą stosowane w przypadku braku prawa lub zwyczaju, bez szkody dla ich charakteru informacyjnego odnośnie ustawodawstwa.
6. Zasady prawne zawarte w umowach międzynarodowych nie będą stosowane w Hiszpanii, jeśli nie zaczęły stanowić części wewnętrznego ustawodawstwa przez ich całościowe ogłoszenie w Dzienniku Ustaw.
7. Orzecznictwo uzupełni ustawodawstwo o doktrynę, którą w sposób powtórny ustanowi Sąd Najwyższy po zinterpretowaniu i zastosowaniu przepisów prawnych, zwyczajów i ogólnych przepisów prawa.
8. Sędziowie i sądy mają zobowiązane są do rozwiązywania wszelkiego typu spraw, które zostaną im przedstawione, opierając się na ustanowionym systemie źródeł prawa.

Rodzaje norm

Konstytucja: Najwyższa norma prawna w państwie, której podlegają wszystkie władze publiczne, a także obywatele. Wszystkie dyspozycje i akty sprzeczne z Konstytucją nie mają mocy. Składa się z dwóch części jasno wyróżnionych pod względem zawartości: a) części dogmatycznej, b) części organicznej.

Traktaty międzynarodowe: porozumienie pisemne między konkretnymi podmiotami prawa międzynarodowego, które są nim rządzone, może składać się z jednego lub kilku powiązanych instrumentów prawnych, których pochodzenie nie jest istotne.

Statut autonomiczny: podstawowa hiszpańska zasada organizacji każdej ze Wspólnot Autonomicznych uznawana przez Konstytucję hiszpańską z 1978 roku, i którego zatwierdzenie dokonywane jest poprzez Ustawę podstawową. W nim zawarte są przynajmniej informacje dotyczące charakterystyki Wspólnoty, jej zasięgu terytorialnego, nazwy, organizacji, siedziby instytucji autonomicznych oraz posiadanych kompetencji.

- Ustawa: istnieją różne rodzaje ustaw.
- Ustawa Organiczna: odnoszące się do rozwoju podstawowych praw i wolności publicznych, które zatwierdzą Statuty Autonomiczne i ogólne zasady głosowania oraz inne przewidziane w Konstytucji.
- Ustawy zwyczajne: regulują sprawy będące przedmiotem ustawy organicznej.
- Decreto Legislativo (dekret ustawodawczy): zakładają przekazanie przez Kortezy Generalne rządowi władzy w zakresie dyktowania rozporządzeń z mocą ustawy w określonych kwestiach.

- Dekret z mocą ustawy: tymczasowe dyspozycje ustawodawcze dyktowane przez Rząd w przypadku nadzwyczajnej i pilnej potrzeby, i które nie mogą szkodzić porządkowi podstawowych instytucji państwa, zadaniom i wolnościom obywateli regulowanym przez tytuł pierwszy Konstytucji, ustrojowi Wspólnot Autonomicznych, ani prawu wyborczemu. Będą musiały zostać niezwłocznie poddane debacie i głosowaniu całego Kongresu Deputowanych w ciągu trzydziestu dni od ich ogłoszenia.
- Regulamin: norma prawna o charakterze ogólnym dyktowana przez władzę wykonawczą. Jego moc w porządku hierarchicznym jest bezpośrednio poniżej ustawy i na ogół jest jej rozwinięciem.
- Zwyczaj: definiuje się jako „zbiór norm wywodzących się z mniej lub bardziej stałego powtarzania jednakowych działań”. Aby zwyczaj reprezentował wspólną i nieskrępowaną wolę powinien być ogólny, stały, jednakowy i trwały.
- Ogólne zasady prawa: ogłoszone oświadczenie normatywne ogólne, które nie będąc zintegrowane z ustawodawstwem w mocy postępowania formalnego, są traktowane jako stanowiące jego część, ponieważ służą jako fundament innym szczegółowym oświadczeniom normatywnym lub zbierają w formie abstraktu zawartość grupy z nich. Służą do integrowania lub prawnych lub do interpretowania norm prawnych.
- Orzecznictwo: tworzone jest na podstawie dwóch Orzeczeń, które interpretują ustawę w tym samym rozumieniu, wywodzących się z Sądu Najwyższego, i kiedy chodzi o część zakresu kompetencji ograniczonej do Wspólnoty Autonomicznej, Wyższych Trybunałów Sprawiedliwości odpowiedniej Wspólnoty Autonomicznej. W przypadku, kiedy sędzia lub sąd odsunąłby się od doktryny ustanowionej przez Sąd Najwyższy, nie unieważnia się automatycznie wyroku, ale służy jako możliwa przyczyna kasacji. Pomimo to Sąd Najwyższy może w każdej chwili odejść od utrwalonego orzecznictwa.

Hierarchia norm

Art. 1 ust.2 hiszpańskiego Kodeksu Cywilnego ustanawia, że nie będą obowiązywały dyspozycje, które sprzeczne są z innymi o wyższej randze”. Zakłada to, że konieczne jest ustanowienie hierarchii norm i w tym celu Konstytucja Hiszpanii reguluje relacje między różnymi normami oraz ich relacje hierarchii i kompetencji.

Zgodnie z nią porządek pierwszeństwa norm w prawie hiszpańskim jest następujący:

1. Konstytucja.
2. Umowy międzynarodowe.
3. Ustawy w dosłownym znaczeniu: Ustawa podstawowa, Ustawa zwyczajna oraz rozporządzenia z mocą Ustawy (pośród których znajduje się Real Decreto Ley i Real Decreto Legislativo)
4. Rozporządzenia wydane przez organ władzy wykonawczej, z własną hierarchią zależnie od organu, który je ustanawia (dekret królewski, dekret, rozporządzenie ministra, etc.).

Ponadto ustanawia się zasadę kompetencji w stosunku do przepisów wydawanych przez Wspólnoty Autonomiczne za pomocą własnych parlamentów.

Struktura instytucjonalna

Instytucje odpowiedzialne za przyjmowanie przepisów

Struktura instytucjonalna w Hiszpanii jest oparta na zasadzie podziału władzy, który władzę prawodawczą przekazuje Korteżom Generalnym oraz zgromadzeniom ustawodawczym we Wspólnotach Autonomicznych.

Rządowi przypada władza wykonawcza włączając w to uprawnienia regulacyjne, a czasami wykonuje również uprawnienia ustawodawcze delegowane przez Kortezy Generalne.

Władzom Lokalnym nie przypisano uprawnień ustawodawczych, ale regulacyjne.

Inicjatywa ustawodawcza należy do rządu, Izby Deputowanych, Senatu, zgromadzeń ustawodawczych we Wspólnotach Autonomicznych oraz inicjatywy ludowej.

Proces podejmowania decyzji

Umowy międzynarodowe: istnieją trzy mechanizmy ich ratyfikacji w zależności od rodzaju materii, której dotyczy umowa.

- Po pierwsze, za pomocą Ustawy podstawowej autoryzowane jest zawarcie umowy, w którym jednej z organizacji lub instytucji międzynarodowych przypisane jest wykonanie zadań wynikających z Konstytucji.
- Po drugie, rząd może dać zgodę państwa, aby za pomocą umów lub porozumień zobowiązać się do wypełnienia umów, po wcześniejszej autoryzacji dokonanej przez Kortezy Generalne, w następujących przypadkach: umowy o charakterze

politycznym, umowy lub porozumienia o charakterze wojskowym, umowy lub porozumienia, które godzą w integralność terytorialną państwa lub w podstawowe prawa i obowiązki ustanowione w tytule pierwszym, umowy lub porozumienia, które nakładają zobowiązania finansowe na organ podatkowy, umowy lub porozumienia, które zakładają modyfikację lub odwołanie jakiejś ustawy, bądź wymagają działań ustawodawczych do jej wykonania.

- W końcu, w pozostałych przypadkach konieczne jest jedynie niezwłoczne poinformowanie Izby Deputowanych i Senatu na temat wniosków.

Po ogłoszeniu w Hiszpanii umów międzynarodowych zawartych w oficjalny sposób, stają się one częścią prawodawstwa krajowego. Rozporządzenia mogą zostać odwołane, zmodyfikowane lub zawieszane w sposób przewidziany w samych umowach lub zgodnie z przepisami ogólnymi prawa międzynarodowego. Dla wypowiedzenia umów i porozumień międzynarodowych stosuje się to samo postępowanie, które przewidziano do ich zatwierdzenia.

Ustawa:

Projekty ustaw są zatwierdzane w Radzie Ministrów, która przedkłada je Izbie Deputowanych, dołączając wyjaśnienie powodów i okoliczności koniecznych dla wyrażenia opinii o nich.

Po przyjęciu projektu ustawy zwykłej lub podstawowej przez Izbę Deputowanych, jej przewodniczący natychmiast zdaje z tego sprawę marszałkowi Senatu, który przedkłada to pod debatę. Senat w ciągu dwóch miesięcy od dnia otrzymania tekstu może zgłosić swoje weto lub wprowadzić poprawki do tekstu. Weto musi zostać przyjęte większością absolutną głosów.

Projekt nie może zostać przedłożony królowi do podpisu, jeśli uprzednio nie zostanie ratyfikowany większością absolutną, w przypadku weta, lub zwykłą większością –tekst pierwotny- po upływie dwóch miesięcy od jego wniesienia, lub jeśli wyda decyzję o poprawkach, akceptując je lub nie, zwykłą większością. Dwa miesiące czasu, którymi dysponuje Senat dla zawetowania lub wprowadzenia poprawek, są skrócone do dwudziestu dni kalendarzowych przy projektach uznanych przez rząd lub Izbę Deputowanych za pilne.

Król przyjmuje w ciągu piętnastu dni roboczych ustawy zatwierdzone przez Kortezy Generalne, ogłasza je i nakazuje ich niezwłoczne upowszechnienie.

- Ustawa podstawowa: zatwierdzenie, modyfikacja lub odwołanie ustaw podstawowych wymaga większości absolutnej w Izbie Deputowanych, w ostatecznym głosowaniu na temat całego projektu.

Rozporządzenie: Wydawanie rozporządzeń podporządkowane jest następującej procedurze:

- Na początku odpowiednie centrum kierownicze tworzy odpowiedni projekt, do którego dołączony jest raport dotyczący potrzeby i trafności tegoż, a także sprawozdanie ekonomiczne, które zawiera oszacowanie potrzebnych środków.
- Podczas procesu opracowywania należy uzyskać, prócz raportów, także wcześniejsze pouczające opinie i zatwierdzenia, wszystkie analizy i konsultacje, które uznane zostaną za potrzebne dla zagwarantowania trafności i legalności tekstu. W każdym wypadku do rozporządzeń należy dołączyć raport na temat ich konsekwencji, ze względu na rodzaj środków, które zostają wprowadzone.
- Kiedy postanowienie dotyczy praw i interesów prawnych obywateli, można zorganizować dla nich konsultację, w czasie rozsądnym i nie krótszym niż piętnaście dni pracujących. W ten sposób, i kiedy natura postanowienia będzie tego wymagać, zostaje ono przedłożone do wiedzy publicznej w określonym czasie.
- W każdym wypadku, projekty rozporządzeń muszą zostać przedstawione przez sekretariat generalny ds. techniki, bez uszczerbku dla postanowień rady stanu w przypadkach przewidzianych przez prawo.
- Jeśli przepis może wpływać na podział kompetencji między państwem i Wspólnotami Autonomicznymi, niezbędny jest wcześniejszy raport Ministerstwa Polityki Regionalnej.
- Wejście w życie rozporządzeń zatwierdzonych przez rząd wymaga ich całościowego opublikowania w Dzienniku Ustaw.

Prawne bazy danych

Dziennik Ustaw posiada bazę danych, która zawiera całe ustawodawstwo opublikowane od 1960 roku: [Iberlex](#).

Czy dostęp do bazy danych jest bezpłatny?

Dostęp do bazy danych jest bezpłatny.

Krótki opis zawartości

Na stronie internetowej Dziennika Urzędowego znaleźć można dzienniki publikowane od 1960 roku.

Serwis wyposażony jest w wyszukiwarkę ustaw i ogłoszeń, a także baz danych orzecznictwa konstytucyjnego od 1980 r., adwokatury hiszpańskiej (raporty i opinie od 1997 r.) oraz rady państwa. Oferuje także serwis alarmów ustawodawczych dotyczących opublikowanych ogłoszeń oraz konsultacji, informacji i dokumentacji.

Ciekawe strony

 [IBERLEX/ baza danych dotyczących ustawodawstwa hiszpańskiego](#)

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej. W związku z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej państwa członkowskie aktualizują obecnie niektóre strony portalu zawierające treści krajowe. Jeżeli dana strona zawiera treści, które nie zostały jeszcze dostosowane w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa, jest to niezamierzone i zostanie wkrótce skorygowane.

Ostatnia aktualizacja: 12/06/2020